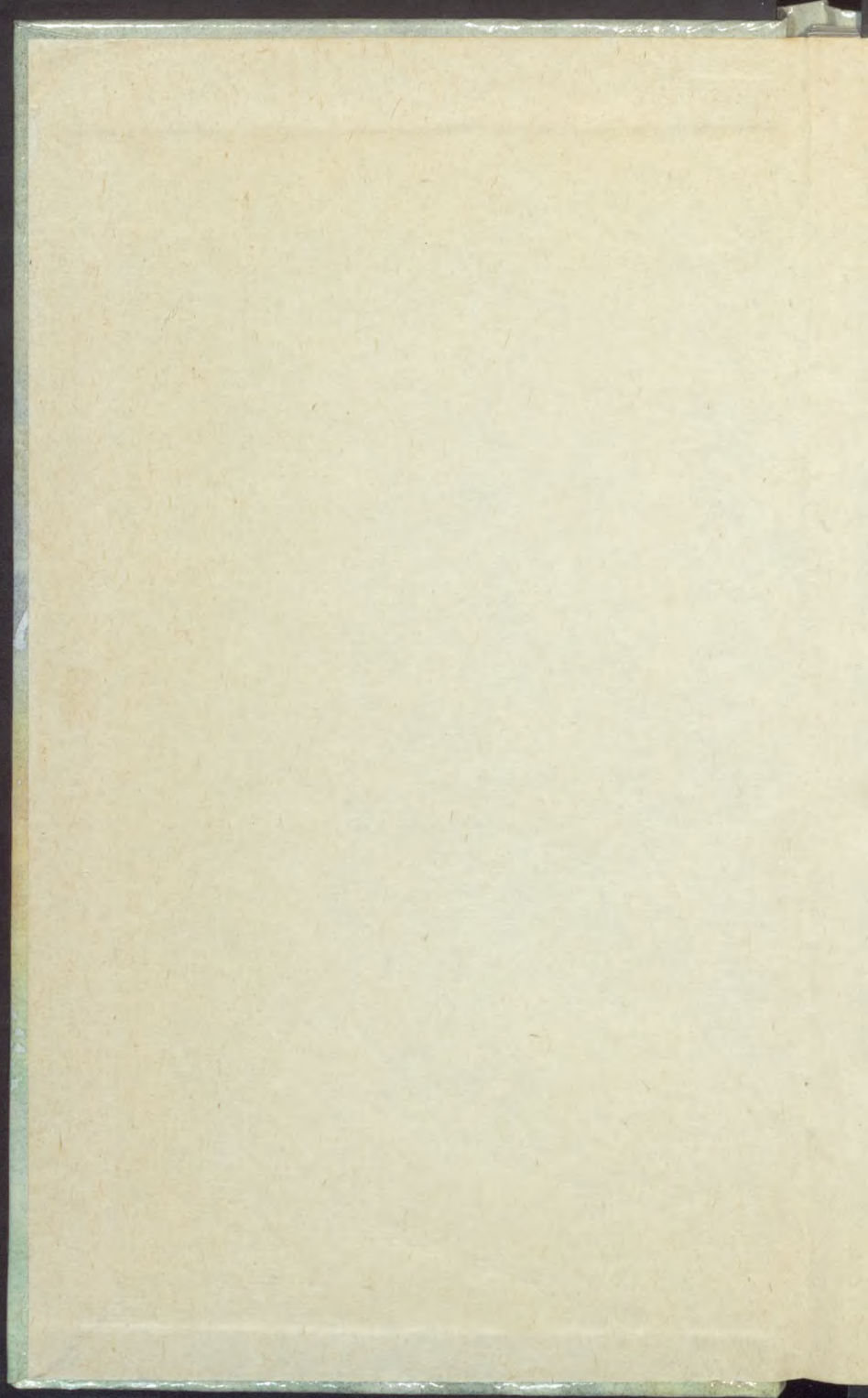
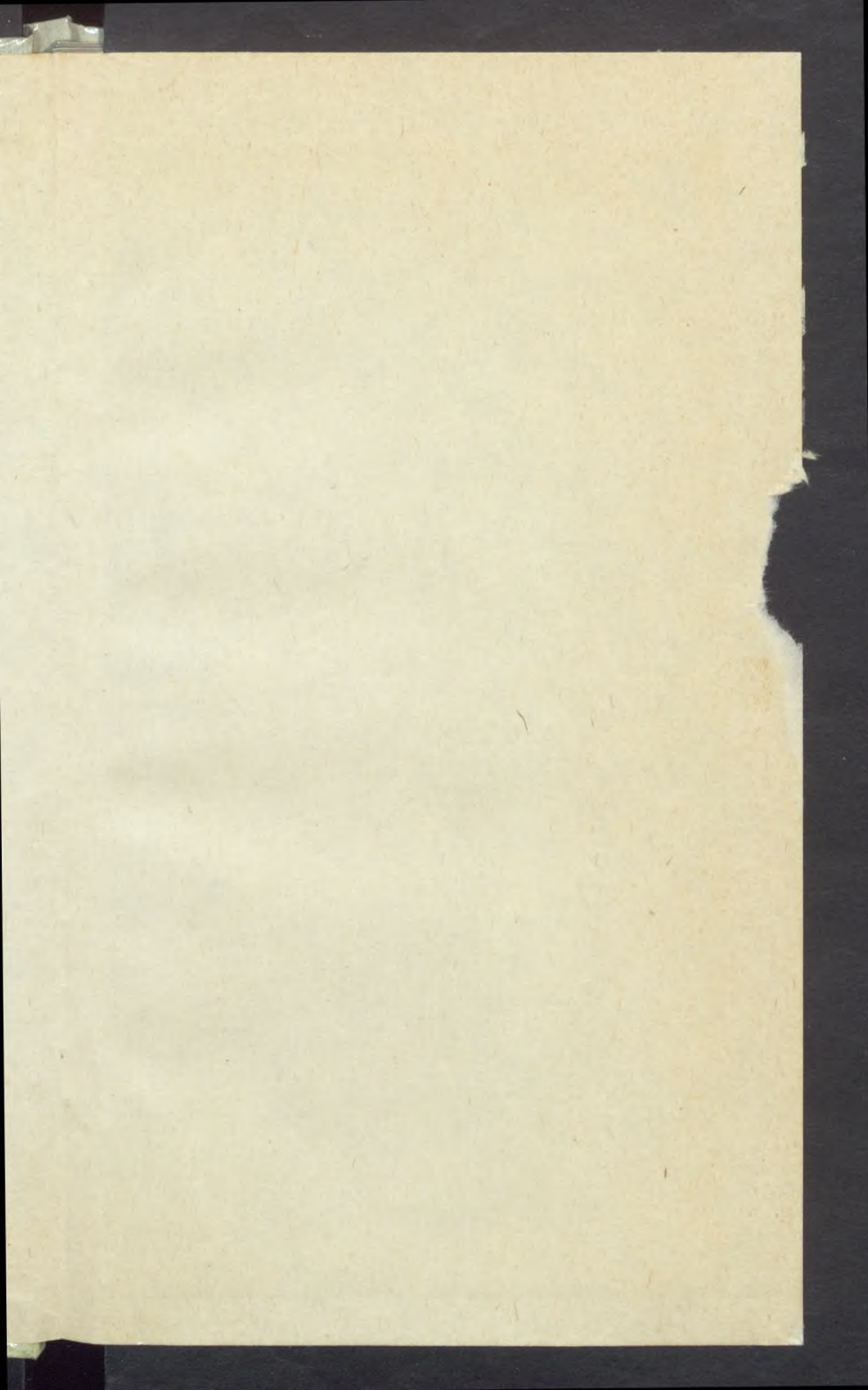

MB
130.717

Altassy József
Hőemberség

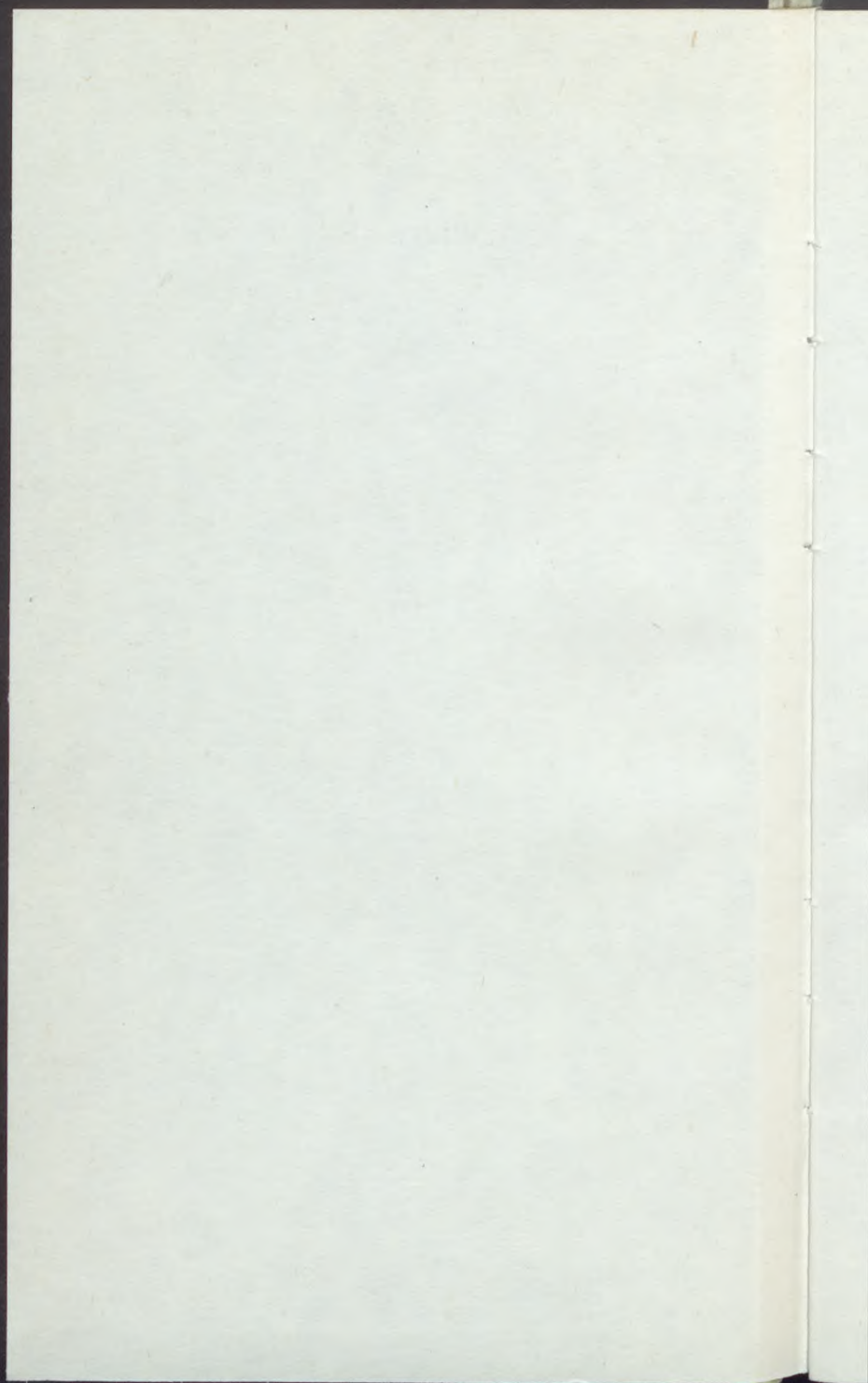

Utassy József

Höemblerség

Utassy József

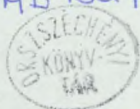
Hőembség

Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó
Budapest, 1989

Rab-Kováts Éva rajzaival

MB 132417

1989

© Utassy József, 1989

ROPOG A HÓ

Zúzmarás fa

Tündér Holdnak udvarába
él egy ifjú zúzmarás fa,
zúzmarás fa.

Csupa csipke, csupa fodor,
mint egy menyasszonyi csokor,
csupa fodor.

Mókus iramodik neki,
ágát rigó rezegetti,
rezegetti.

Pirkadattól napszálltáig
úgy tündököl, mint a jáspis,
mint a jáspis.

Vőlegényét várja: jön-e?!
S befedi a hó függönye,
hó függönye.

Rózsák fáznak

Rózsák fáznak,
remegnek,
reszketnek,
dideregnek.

No, megállj,
te kutya tél!
A krizantém
csupa dér.

Ördögszekér

Ördögszekér
ördögszekér
hová űz hajt
sodor a szél
kerget a szél

Jaj tudod-e
ördögszekér
sarkadban itt
lohol a tél
liheg a tél

S ha itt a tél
hová levél
te is szegény
ördögszekér
hová levél

Fehér svájcisapkám

Szélcsend. Szakad a hó.
Fehér svájcisapkám
ma divatba hozza
a sok sürgönypózna,
paradicsomkaró.
Szélcsend. Szakad a hó.

Tyúk és csillag

Hé, cimborák! ha nem túlzok:
csillagot lépnek a tyúkok
a hóba!
Hívlak is hozzánk, nézzétek:
tyúk és csillag milyen szépek
valóba!

De hogy ki a legeslegszebb?
Bemutatom őt is nektek:
itt jön Ő!
Futnak felé, szinte szállnak
a gyöngytyúkok s kiabálnak:
ENIKŐ!

Ordas

Ordas vagyok,
éhes ordas,
ha üvöltök:
összeborzadsz.

Fölfaltam hét
pásztor nyáját,
meg Piroska
nagymamáját.

Mégis mindig
éhes vagyok,
süt rám a Hold,
fogam ragyog.

Fagy

Jég tündököl.
Hó szikrázik.
Hallgatom:

egy kis veréb
kopogat az
ablakon.

Cinke

Éhség madara,
tél cinkéje,
dér hull, zúzmara,
fák fehér vére.

Borzong a bokor
tőled, reszket.
Szél fúj, magot szór
a kóró, ezret.

Lábaid nyomán
csupa csillag
estére a táj:
de jó, hogy itt vagy!

De szeretek én
várni veled,
amíg ideér
a vén Kikelet!

Madarak fénye:
láng vagy! tűz vagy!
Európához
halálig hú vagy.

Varjúlakodalom

A gyémántló égen
suhogó nagy fényben
varjúlakodalom vonul
tisztá feketében.

A menyasszony fázik,
fátyola szikrázik,
dideregnek a menetben
varjúnénik, bácsik.

A vőfély boldogan
károgat a sorban,
jobbjobban egy fényes flaskó,
abban piros bor van.

Kardvirágon harmat:
a vőlegény hallgat.
Töri fejét a menyasszony:
ugyan, mit akarhat?!

Kacsint a násznagynak:
bort a zenekarnak!
Rázendít a rezesbanda,
csakúgy csujjogatnak!

S a gyémántló égen
suhogó nagy fényben:
elvonul a varjúlagzi
tűnő feketében.

A kisokos

– Hé, Csabi! Télapó
kis unokaöccse!
Hófúvásba hívlak
hemperegni, jössz-e?

– Nem!

– Azt a fűzfánfüttyülőjét,
micsoda legény vagy?!

– Nem akarok náthás lenni,
ennyi az egész csak!

Megvesz az Isten hidege

Varjakkal a város tele
megvesz az Isten hidege,
megvesz az Isten hidege!

Nem kék az ég, hanem fakó,
s miként a csont, ropog a hó,
miként a csont, ropog a hó.

Fákon, pucér bokrok alatt
rigók gyászolják a nyarat,
rigók gyászolják a nyarat.

Szomorúak, búsak, némák:
csak a telet vészelnénk át,
csak a telet vészelnénk át!

Csak e jégvirágos telet:
aztán zenghet a kikelet!
Ugye, kis cinkék, verebek?

Téli vágta

Suhog is,
sajog is,
közécserdít a kocsis:
juhahé,
juhahó!

Fut a pej,
a fakó.

Haza ám
hét hazán
száll keresztül ez a szán:
juhahé,
juhahó!

Fúj a szél,
hull a hó.

Ragyog is
a kocsis,
lobognak a lovak is:
juhahé,
juhahó!

Csodaszép,
csudajó!

Híd alatt
kis patak.
Hopp! – lehuppan a kalap.
Hóha-hó,
pej, fakó!

Reped a jég,
nevet a hó.

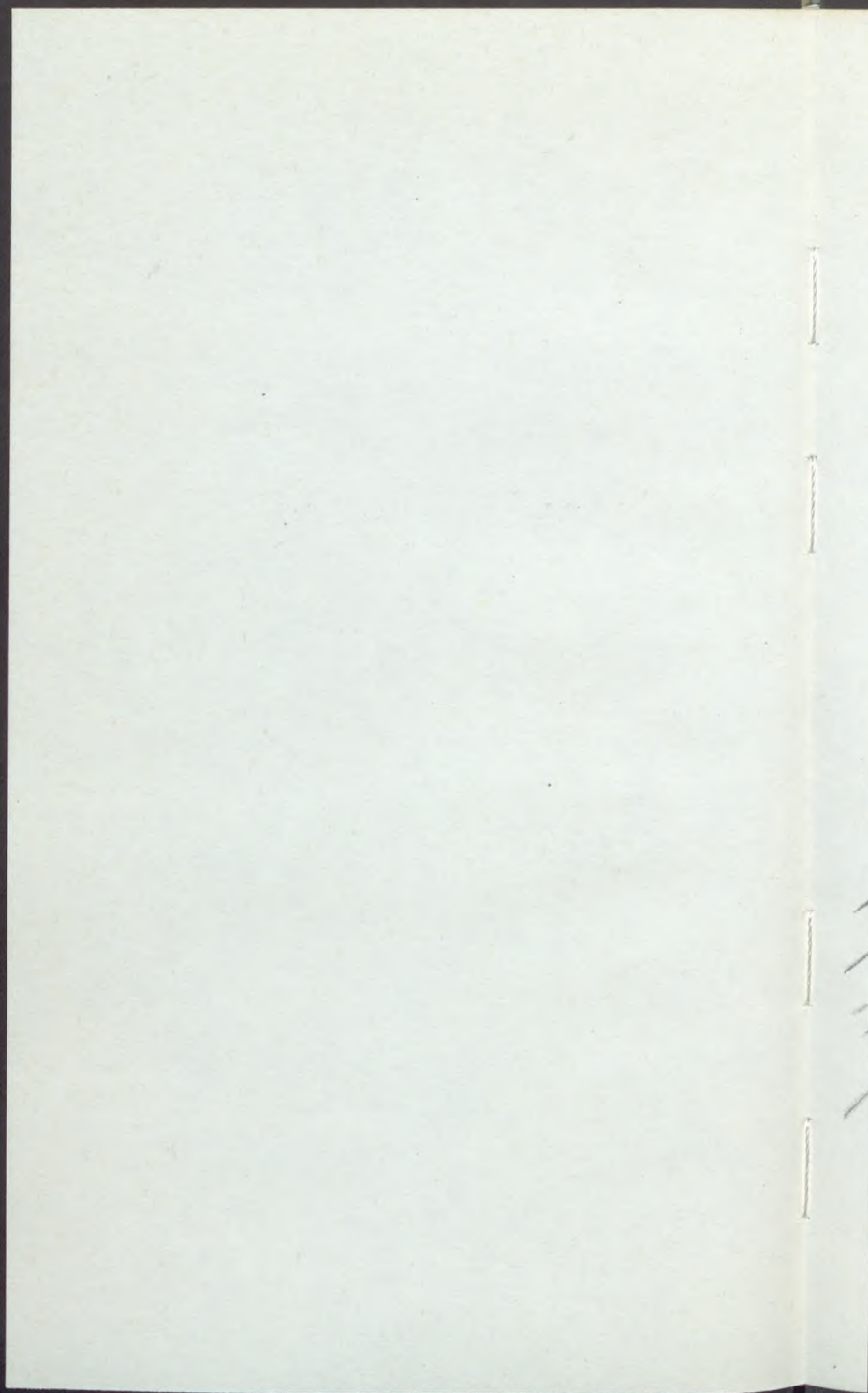

Lackó lova

Homloka csillag,
patája tapló,
négy kese lábán
holdbeli patkó:
 meg ami fogná,
 nincs az a lasszó!

Kengyele rézből,
nyerge aranyló,
zúg a sörénye,
szárnya havat szór.
 Hogyan, hogyan nem:
 betöri Lackó!

TELEK EMLÉKE

Hó hull

Lucskot szürcsöl a zoknim,
pillámra hó hull könnynek.
Melengetem maroknyi
kedvem, ha rámköszönnek:

visszaköszönjek!

S hó hull a kék sínekre,
vonatra, villamosra,
talán havas a hold is,
hó hull a csillagokra.

Kis fehér kakas

Hogy ne emlékeznék a kis fehér kakasra!

A húslila hajnal
A hófehér szélcsend

A korgó konyha
A bordó fazék

A lángvörös kályha
A rárázott bolhák

A katonák!
A katonák!

A szikrázó virradat
A ragyogó rombuszok

A magas gátoszlop
A kis fehér kakas

A fölkelő nap!
A kukoríííkkúúúú!

A ratatata
A szédelő tollak

A piros gejzír
A szeplős hó

És a röhögő sisakok
És a röhögő sisakok

Ó, hogyne! Emlékszem a hős fehér kakasra.

Jégvirág

Égi szeszt iszom én
szilvafa alakú pohárból!
Kint-bent komisz a tél:
hold lobog, tehéntrágya lángol.

Jégvirág, jégvirág,
ne szépítsd nekem a világot,
úgyis rád lehelek,
s ha belepusztulsz is: kilátok!

Felhőre morzsol a fagy,
december mennyei darát szór:
éhes kismalacunk
kitör a rozoga karámból.

Karácsony

- Holdra ül az Életfavágó,
szalonnát süt csillagparázon.
- Hova, hova, Háromkirályok?
 - Betlehembe. Itt a Karácsony.

 - Siessetek csak, menjetek csak,
kísérjen utatokon csillag,
köszöntsétek fiamat illőn:
a Megváltót, kit Mária ringat.

 - Urunk, Teremtőnk, Istenünk!
Viszünk aranyat, tömjént, mirrhát,
de vinnénk mi a félvilágot,
ha bírnánk, Urunk, ha bírnánk.

 - Jól van, jól van, Három Királyok,
menjetek csak isten hírével,
mert hideg lesz, nagyon hideg,
farkasordító hideg éjjel.

1951

Itt ül a suszterájban.
Egy barna tölgyfalócán
sültkrumplit sózogat. Kint
nagypelyhű csillaghó száll.

Csizmák fényébe bámul.
Hallgatja, mit beszélnek
a pipával parázsló
parasztok: – „Nem, nem élet,

nem élet ez. Sanyargás!”
Szívük üres. Üres, mint
fejük fölött a padlás.

Itt ül a suszterájban.
Gyermek. Nincs szava. Hallgat.
Mit is tehetne mást még?!
Csináljon forradalmat?

Csak ül a suszterájban,
s egy barna tölgyfalócán
sültkrumplit sózogat. Kint
nagypelyhű csillaghó száll,

szél fúj, sötétedik, és
a hófüggöny mögül már
dereng a drótkerítés.

Egyedül, elhagyatva

Korog az éj gyomra,
hó szakad a fákra.

Főzz egy erő levest,
automatácska:

Automatácska!

Csengés ezüst emléke száll

Tél! palotádnak padlója füst, köd,
nem golfozik ott egér dióval,
ezüstöt hallok én, színezüstöt,
dehogy száncsengő halkul a hóban!

harminc ezüst ez, szétgurulóban

Ne suhogj hozzám hollóselyemben,
hol leszek én már, mire kivirrad!
Hars kakasokkal, mint ama reggel,
Pilátus pendelye virít csak.

S rongyaim várnak rád a veremben.

Karácsonyfa

Kis szobámba varázsolva
áll egy fényes karácsonyfa.

Tetejében ezüst torony,
hol maga az Isten honol.

A fa alatt három király:
Gáspár, Menyhért meg Boldizsár

lesik ámuldozva hosszan:
ki tündököl a jászolban?

S virraszt ama csillag fénye
immáron kétezer éve.

Hófehérke

Tudom is én már: ki volt, ki nem volt!
Mintha mesében, minden úgy történt.
Még szoknyája is hol volt, hol nem volt.
Ragyogtuk egymást: virág, verőfény.

Csemete férfi voltam még, diák.
De már a csókja szárba szökkentett,
ha elkapott a kikeleti vágy.

Gyere világgá – sírta – szöktess meg!
Mondom, mese volt. Pedig megtörtént.

Később jöttek is érte a törpék.

Hull a hó

Zirr, zurr, zurrogó!
Sziszeg a szél,
hull a hó.

Zirr, zurr, zurrogó!
Ragyog a sok
hógolyó.

Zirr, zurr, zurrogó!
Játszani jó,
jaj de jó!

Zirr, zurr, zurrogó!
Állj be közénk,
Télapó!

Hóember

A hóembër, a hóember
távlata óceán, tenger,
De ma még itt áll a grundon,
házak előtt, udvarunkon:
kobakján kék, repedt fazék,
rajta jókat derül az ég.

Szeme Tatabánya szene,
süt is ám a tekintete!
Hogy süt-e? Hú! Szinte perzsel:
udvarunkon a hóember.

Virít sárgarépa orra,
mintha sokat ivott volna
piros bort a disznótorba.

Igaz, van bánata elég:
lassan megenyhül már a lég,
egyre kegyetlenebb a nap,
sütik-verik a sugarak.

Szegény már-már arra gondol,
hogy szökjön meg udvarunkból.
Roskaton, ám fényesen,
elinal majd egy éjjel, el.
Reggelre hűlt helyét leljük:
meg fazekat, szenet, seprűt.

S valami bánt, valami bosszant!
Nézünk magunk elé hosszan.

Vadászdalocska

Róka, terítsd le a bundád!
Hideg a föld, minden havas.
Hová térdeljen, ha jön a
hóvirágbűvölő Tavasz?

Rigóhívogató

Gyere, te kis néma madár,
feketerigó!
Hagyd ott, olyan vén a határ,
ránézni se jó!

Gyere, hallgatag testvérem,
diktátor a tél!
Hallgassunk együtt kevélyen,
súgva, mint a szél.

Ne borzongasd a bokrokat,
gyere, gyere már,
testvérem a sorsban: költő
fekete madár!

Kora tavasz

Föllázad a víz éjszaka
csörömpöl a tél ablaka
inal a hó s hajnalba már
zöld aknára lép a madár

Kilótt harckocsik a sziklák
napsugár-sorozat ropog
emelt fővel és mezítláb
szeretőmhöz gyalogolok

Márciusra

Lomhul a hó. Márciusra
buborékokat fú a föld:
kupolát a tücsöklukra,
kupolát a tücsöklukra.

Gyújtózsínór minden gyökér,
rügy robban, reped a göröngy,
s fakad a fű, szakad a fenyő,
fakad a fű, szakad a fenyő.

Papa!

Eljönnek újra
a téli esték,
te pipád,
szemüveged keresnéd,

s a világ dolgát
meghányva-vetve:
néznék, csak néznék,
hosszan, kezedre.

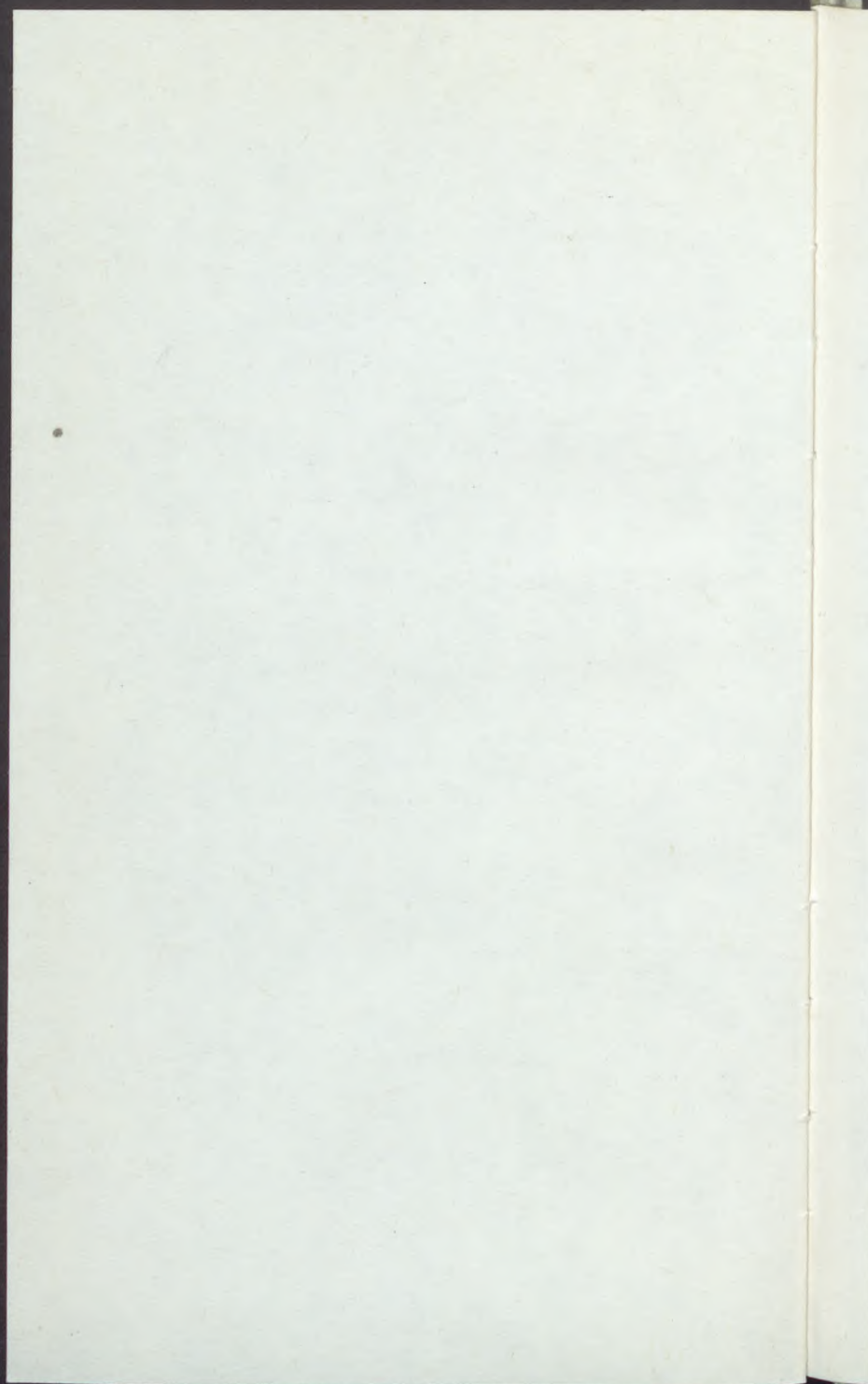
Hurrá

Szaladj, ha akarod látni, fuss!
Kitört a fák forradalma!
Szaval a száműzött Március!
Jégkirályt lincsel a Tarna!

Március! Március! Március!
Lángok a barackfaágon!
Láng, lobogó lila láng! Fiúk,
dobjuk rá a nagykabátom!

Március, gyönyörű Március!
Szeretlek százezer éve!
Ki merne utadba állni?! Fuss!
Március, szerelmem: érj be!

Tartalom

ROPOG A HÓ

Zúzmarás fa / 7

Rózsák fáznak / 8

Ördögszekér / 9

Fehér svájcisapkám / 10

Tyúk és csillag / 11

Ordas / 12

Fagy / 14

Cinke / 15

Varjúlakodalom / 16

A kisokos / 18

Megvesz az Isten hidege / 19

Téli vágta / 20

Lackó lova / 22

TELEK EMLÉKE

Hó hull / 25

Kis fehér kakas / 26

Jégvirág / 28

Karácsony / 29

1951 / 30

Egyedül, elhagyatva / 32

Csengés ezüst emléke száll / 33

Karácsonyfa / 34

Hófehérke / 36

Hull a hó / 37

Hóember / 38

Vadász dalocska / 40

Rigóhívogató / 41
Kora tavasz / 42
Márciusra / 43
Papa! / 44
Hurra / 45

ISBN 963 422 917 4

IFJÚSÁGI LAP- ÉS KÖNYVKIADÓ

Felelős kiadó: dr. Király G. István

Felelős szerkesztő: Huzsváry Erzsébet

Műszaki vezető: Pogány Károly

Műszaki szerkesztő: Spolarich Miklós

Tervezte és tipografizálta: Horváth Tibor

Szabadság MGTSZ nyomdaüzeme, Gyál 89102

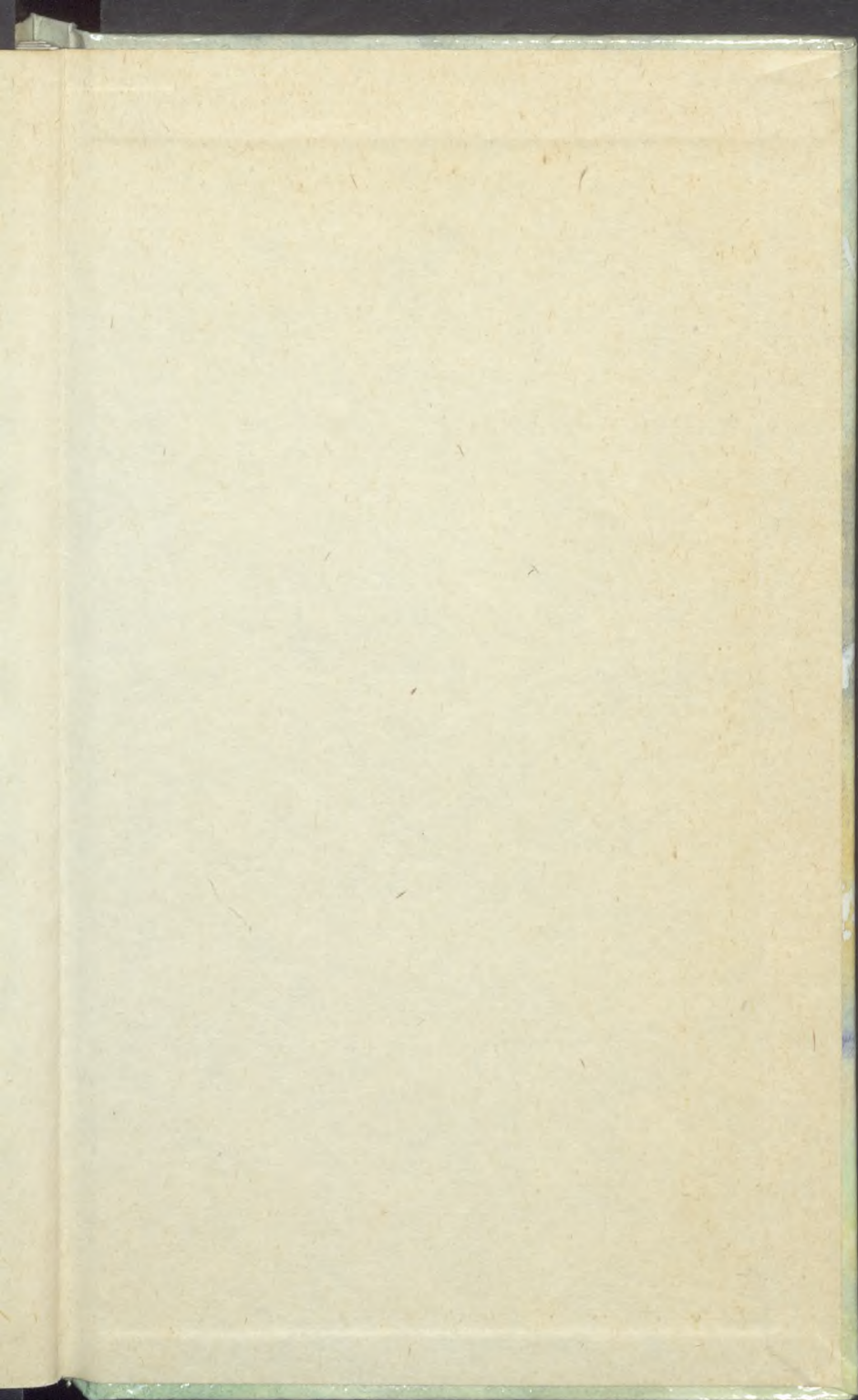
Felelős vezető: Tóth Antal

Megjelent 2,37 (A/5) ív terjedelemben

88010/ILK

2296-1

30,-Ft

Joseph Assumt
Hamberger